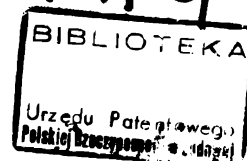

30 maja 1930 r.

Goff 3/00

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIŚ PATENTOWY

Nr 11744.

Kl. 43 b 3/00

Gebrüder S. & H. Rakowitzky
(Wiedeń, Austria).

Przyrząd do sprawdzania monet w automatach.

Zgłoszono 22 marca 1929 r.

Udzielono 5 marca 1930 r.

Pierwszeństwo: 24 marca 1928 r. (Austria).

Istnieją już w automatach przyrządy, sprawdzające czy wrzucona moneta posiada wypukłości, czy też jest gładką. O ile do automatu zostanie wrzucony zamiast monety gładki krążek metalowy, to przyrząd ten nie pozwala mu dostać się do automatu. Cel ten zostaje osiągnięty np. w ten sposób, że moneta trafia na swej drodze na sprężynę, która odrzuca ją między dwa kolce stykające się sprężysto ze sobą i przeciwnie skierowane. O ile moneta jest wybita (posiada wypukłości), kolce zatrzymują ją, gładki krążek natomiast przepuszczają. Przyrząd ten jednak nie jest niezawodny i jako zbyt złożony nie znalazł on praktycznego zastosowania.

Niżej opisany przyrząd do sprawdzania monet jest bardzo prosty i niezawodny; nie zmusza on monety do odbycia drogi powrotnej, tylko odprowadza ją z prostej drogi na bok. Podobnie, jak przy wyżej opisanym urządzeniu, moneta przesuwana się między dwoma przeciwnie skierowanymi, sprężysto się stykającymi kolcami (ostrzami lub podobnymi częściami). Według wynalazku jednak jest ona przytrzymywana przez nie w ten sposób, że zaczepia wypukłym brzegiem o kolce, przyczem doznaje bocznego wychylenia, wskutek którego wysuwa się z pomiędzy kolców i toczy się dalej do automatu. Gładki krążek natomiast, nie posiadając wypukłego

brzegu, przemyka się prosto między kolcami i trafia do kanału, który wyprowadza go z automatu nazewnątrz.

Rysunek przedstawia tytułem przykładu przyrząd do sprawdzania monet, zbudowany według wynalazku. Fig. 1 pokazuje widok z przodu, fig. 2 widok z boku. Fig. 3 jest przekrojem wzdłuż linii A—B figury 1, a fig. 4 przedstawia jeden ze szczegółów.

Do beleczki zaopatrzonej w kanał *k* jest przytwierdzona na zewnętrznej stronie podłużna pokrywa 2 w ten sposób, że kanał służący do przejścia monety jest ze wszystkich stron zakryty. Na dolnym brzegu obie beleczki mają wycięcie 3. Po zewnętrznej stronie każdej z beleczek są przymocowane zapomocą wpuszczonych śrub płyty 4 i 5. Z płytami temi połączone są przegubowo, zapomocą kołeczków 6, 7 sztabki 8, 9, zaopatrzone w zęby 10, 11. Zęby 10, 11 wchodzą w wycięcie 3 w dolnym końcu beleczek 1, 2. Płyty 4, 5 zaopatrzone są w zaciski sprężynowe 12, 13, z których każdy przytrzymuje sprężynę 14, 15. Sprężyny te przyciskają sztabki 8, 9, zaopatrzone w zęby 10, 11 w ten sposób, że końce zębów stykają się. Napięcie sprężyn 14, 15 może być regulowane śrubami przyciskowymi *s*.

Na fig. 1 pokazano wybitą (prawdziwą) monetę 18 w dwóch położeniach. Każda dobrze wybita moneta posiada wypukły brzeg, który zaznaczono na rysunku linią podwójną. Gładki krążek metalowy (bez wypukłości) znajduje się w rynience 20, prowadzącej nazewnątrz, gdy rynienka 21 prowadzi dalej do automatu.

Należycie wybita moneta, wrzucona do kanału *k* między dwiema sztabkami 1, 2, toczy się w nim i dostaje się między dwa zęby 10, 11, wchodzące w wycięcie 3 dolnego brzegu sztabki. Zęby umieszczone są celowo niesymetrycznie względem osi podłużnej kanału *k*, moneta zawisa wystającym brzegiem pomiędzy sprężyscie się sty-

kającymi zębami 10, 11, przyczem wykonywa około nich częściowy ruch obrotowy (fig. 1). Podczas tego uderza moneta o skośnie ścięty brzeg *r* sztabek, wskutek czego uwalnia się od zębów i wpada do kanału 21.

Gładki krążek metalowy przeslizguje się pomiędzy zębami 10, 11 i nie zatrzymując się, wpada do kanału 20, który go wyprowadza nazewnątrz. Zęby 10, 11 są w ten sposób ukształtowane, iż pozostaje między nimi lejkowaty kanał 1, skierowany poprzecznie do kierunku ruchu monety. Wskutek tego zęby, posiadając kształt klinowaty, nadają krążkowi, dotykającemu brzegiem ich powierzchni, wskutek spotykanego tu większego oporu, odchylenie na lewo i w ten sposób tem pewniej skierowują go do kanału 20.

Korzystnie jest nie umieszczać beleczek 1, 2 pionowo, lecz, jak pokazano kreskowanymi linjami na fig. 1, pochyło, aby moneta toczyła się wzdłuż ściany kanału, leżącej bliżej zębów 10, 11.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Przyrząd do sprawdzania monet w automatach, służący do stwierdzania na nich wypukłości, w którym moneta przesuwa się między dwoma przeciwnie skierowanymi, sprężyscie się stykającymi kolcami (ostrzami lub podobnymi częściami), znamieny tem, że moneta przy przeslizgiwaniu się zawisa chwilowo wypukłym brzegiem między zębami (10, 11) i wykonywa około nich ruch obrotowy po łuku o pewnej długości, wskutek czego po uwolnieniu się z pomiędzy nich toczy się dalej do automatu, gdy tymczasem wpuszczony gładki krążek (19) bez wypukłego brzegu przesuwa się prosto między zębami.

2. Przyrząd do sprawdzania monet według zastrz. 1, znamieny tem, że moneta (18), obracając się na kolcach (10, 11), uderza o zderzak (*r*) lub podobną

część, uwalniając się w ten sposób łatwiej z pomiędzy kołców.

3. Przyrząd do sprawdzania monet według zastrz. 1, znamienny tem, że zęby (kolce), ostrza lub podobne części (10, 11) w ten sposób umieszczone są na drodze (k), że moneta (18) zostaje przez nie schwyta z boku jej środka ciężkości, co ułatwia boczne wychylenie się monety (18).

4. Przyrząd do sprawdzania monet według zastrz. 1, znamienny tem, że kolce (ostrza lub podobne części) (10, 11) są

ukształtowane w ten sposób, iż między nimi, poprzecznie względem kierunku ruchu monety, powstaje lejkowaty kanał (1), który, wskutek spotykanego tu przez krążek większego oporu, ułatwia skierowanie gładkiego krążka (19) w bok do kanału odprowadzającego (20).

Gebrüder S. & H. Rakowitzky.

Zastępca: Inż. W. Suchowiak,
rzecznik patentowy.

Fig 1.

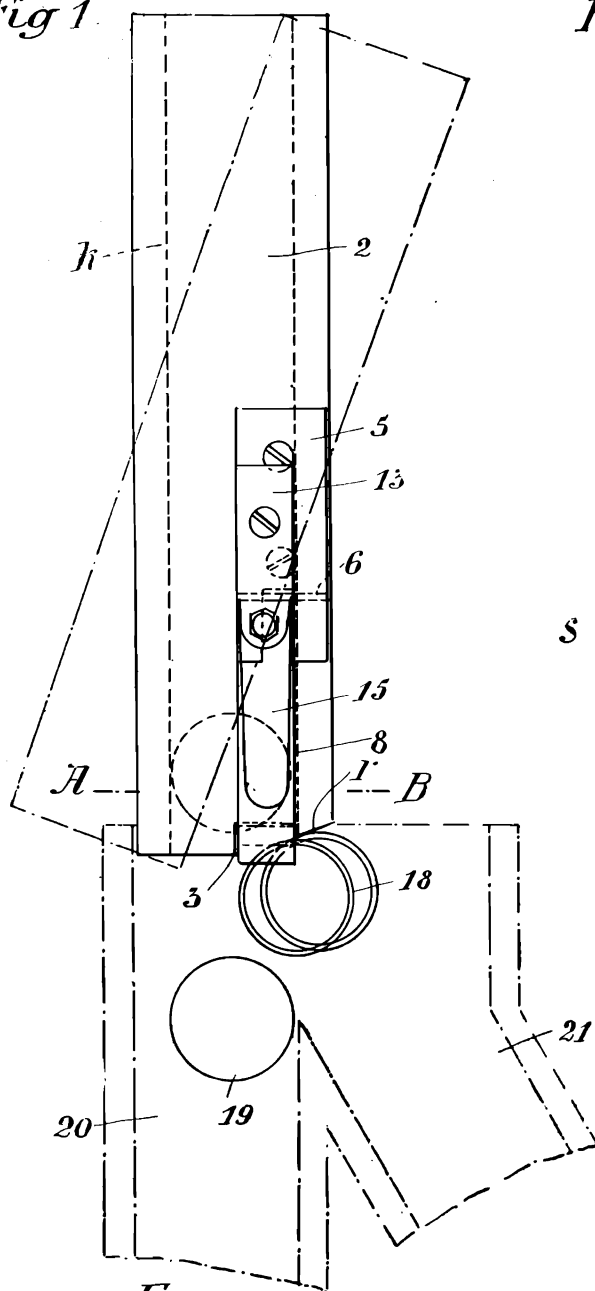

Fig 3.

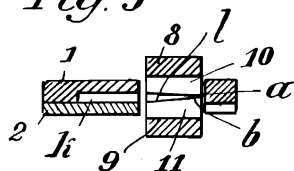

Fig 2.

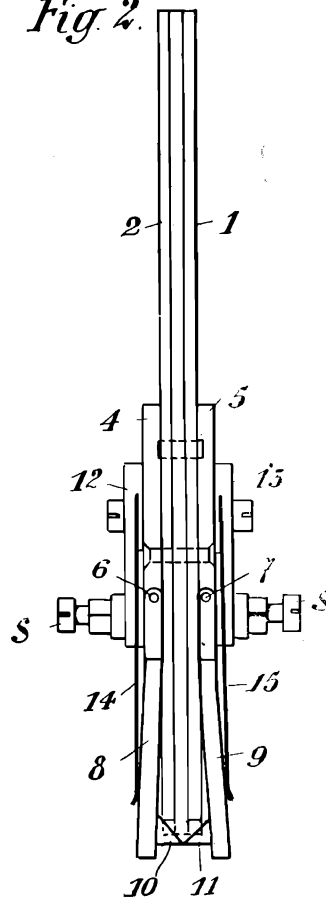

Fig 4.

